

9. IKASGAIA

I. Babestutako ondasun juridikoa

Delitu mota hauetan babesten den ondasun juridikoari erreparatzen badiogu, eztabaida doktrinal baten objektu izan da. Doktrina gehiengoaren ustetan, Solidaritatea da jokoan jartzen den ondasun juridikoa zeren guk betebeharrak legalak diren pertsona baten bizitza zein osotasun fisikoa arriskua egoterakoan, honi laguntzekoa. Beste alde batek ordea Bizitza eta osotasun fisikoa daudela jokoan dio.

II. Motak

Pertsonala den sorospen eginbeharra ez egitea (195.1 art.)

"Artículo 195

1. El que no socorriere a una persona que se halle desamparada y en peligro manifiesto y grave, cuando pudiere hacerlo sin riesgo propio ni de terceros, será castigado con la pena de multa de tres a doce meses."

Portaera tipikoa: Tipo penalak bere baitan jasotzen duenez gero, portaera tipikoa arrisku ageri eta larri batean babesik gabe dagoen beste pertsona bat ez sorostea da hau da "no socorriere a una persona que se halle desamparada y en peligro manifiesto y grave".

Eskakizunak: Tipo penal honek portaera tipikoaz gain hainbat betekizun galdatzen ditu aplikagarria bilakatzeko;

- Babesik gabe eta arrisku larrian egotea: *"en peligro manifiesto y grave"* hau kontzeptu juridiko indeterminatua da, beraz kasuan kasu zehaztu beharko da zer den larrialdi hau.
- Sorosteak arriskurik ez ekartzea, ez Berarentzat ezta besteentzat ere *cuando pudiere hacerlo sin riesgo propio ni de terceros*
- Sorostea = hau laguntza eraginkor bat beharko du izan.
- Arrisku larrian egotea = bizitza edo osotasun fisikoa arriskuan egotea nahi du esan.

Ez egite tipoa (Ez egite hutsa)

Subjektu aktiboak hemen edonor izan liteke

Zerbait egiteko gaitasuna

Egoera topatu behar du; egoera ezagutzeak ez du tiporik burutzen

Doluzko portaera

Tipo kualifikatuak (195.3 art)

3. Si la víctima lo fuere por accidente ocasionado fortuitamente por el que omitió el auxilio, la pena será de prisión de seis meses a 18 meses, y si el accidente se debiere a imprudencia, la de prisión de seis meses a cuatro años.

Istripua halabeharrez eragitea eta ez sorostea: Hemen kasuistika berezi bat ematen da

- Istripua ez da doluzkoa ezta zuhurtziagabekeriazkoa ere
- Istripua ez da ez-zilegi penala baina ez sorostea bai
- Istripua zuhurtziagabekeriazkoa izatea eta ez sorostea
- Istripua ez-zilegi penala

Honela izanik posible da delitu pilaketa bat ematea ez sorostea eta zuhurtziagabekeriazko istripuagatik.

Sorosteko ezinduta egotea, baina presaz laguntza ez eskatzea (195.2 art)

2. En las mismas penas incurrirá el que, impedido de prestar socorro, no demande con urgencia auxilio ajeno.

Hau sorospena zuzenean eman ezin duten pertsonei zaie aplikagarri. Hauek nahiz eta ezin lagundu Presaz

laguntza eskatzeko obligaturik daude, adibiderik egokiena elbarrituen kasua izango litzatekeen.

Subjektu aktiboa: Portaera tipikoa betetzen duen subjektuari erraparatzen badiogu, normalean edonor izan liteke, hala eta guztiz ere tipo kualifikatu bat topatzen dugu 196. artikuluan, hau gehienbat profesionalei bideraturik dago osasun arloan (erizainak, medikuak, ATS-ak) zigorra beraien kargua galtzea 6 hilabetetik 3 urte bitartean eta zigorra goiko erdian. Honela izanik Osasun-laguntza emateari uko egitea, Osasun zerbitzuak bertan behera uztea zigortzen da. Hemen osasunerako arrisku larri bat eman beharko da derrigorrez.

"El profesional que, estando obligado a ello, denegare asistencia sanitaria o abandonar los servicios sanitarios, cuando de la denegación o abandono se derive riesgo grave para la salud de las personas, será castigado con las penas del artículo precedente en su mitad superior y con la de inhabilitación especial para empleo o cargo público, profesión u oficio, por tiempo de seis meses a tres años."

Doluzko portaera baten aurrean egongo bagina, laguntza ez ematearen ondoren hiltzen bada pertsona, ZK.ko 11. artikuluko Ez-egitearengatik egite bidezko hilketa baten aurrean egongo ginateken.